

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 99. ANUL XVI.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura loiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insertele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirula, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 5/17 Decembre 1868.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu se capetula anului 1868, se deschide prin acést'a prenumeratiune noua la acésta fóia.

„Telegrafulu Romanu“, va est cá si pâna acum de dóne ori pe septamana Joi'a si Duminec'a — Pretiulu abonamentului e:

Pentru Sabiu pe anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Tranni'a si Monarchi'a austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl., pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a si straine-tate, pe anu 12 fl.; pe 1/2 anu 6 fl. pe 1/4 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârdia cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogâmu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a se tramite francate — adresându-le deadreptula la

Editor'a „Telegrafului Romanu“
in Sabiu.

Cuventulu de tron,

cu care Maj Sea c. r. Apostolica au inchisu diet'a Ungariei.

Domni mei, magnati si deputati!

Cu diu'a de astadi se incheia activitatea legislativei acesteia si Noi am doritu a incheia in persóna diet'a presenta, a cărei activitate fructifera nu-si afla esemplu in istori'a Ungariei de mai multi seculi.

In mijloculu unoru referintie seriose si dificile amu conchiamatu Noi acum trei ani diet'a acést'a pentru deslegarea unei probleme mari.

Tient'a si nesuinti'a Nóntra comuna au fostu, a deslegá tóte acelea cestiuni, care nu numai in trecutulu mai recentu, ci inca de seculi intregi au fostu isvorulu neincrederei, stagnationei si alu disordini.

Cu tóte ca prejudetiele ereditate din trecut, puterea usului, jalusi'a nutrita prin evenimente si contrastulu paratu alu intereseloru au mai maritu incurcările situatiunei: totusi Ni-au succesu a deslegá in modu ferice problem'a cea grea.

Legamentulu celu sinceru dintre rege si natiune au eluptatu succesulu acést'a.

Dietei acesteia i se cavine glori'a, pentru ca au facutu capetu acelei nesecuritati politice, a situatiunei politice, care condamnă la inertie puterile cele mai nobile ale natiunei.

In locul disordinilor de dreptulu statului dintre cele dóne teritorie ale statului din monarchi'a Nóntra au pasitu relatiunile imprumutate de amicitia si de stima.

Acestea dóne teritorie de statu din monarchi'a anstriaca si administréza independinte sub regimu parlamentariu constitutionalu afacerile sele publice, pre cându in privinti'a cestiunei acelei'a momentóse, care privescu la afacerile comune ale monarchiei si suntu satorite din ambele parti, fia-care teritoriu de statu are influinti'a sea constitutionalu in mesura egala cu cel'a-laltu teritoriu de statu.

Cautându si aflându monarchi'a punctulu seu de gravitate in sine insesi, merge cu putere renoita inainte pre calea cea noua, a cărei tienta forméza pacea si fericirea, dara totu odata si servarea positionei acelei'a, care e chiamata a o ocupá in rendulu stateloru Europei.

In modulu acést'a s'a astupatu isvorulu, din care curgeau calamitatiile trecutulu, si deasupra isvorului acéstui'a se radica monumentulu duratoriu alu credintiei, amórei de patria si alu moderatiunei unguresci, pre care istori'a au insemnatu dejá de acum unu siru lungu de urmări mari si salutarie.

In urm'a incoronarei Mele solemne cu corón'a S. Stefanu eredita dela strabunii Mei, constitutiunea unguresca au capetatu deplina insemnatate, Noi insa amu restituitu ponderositatea istorica si insemnatate istorica a titulei de rege ungurescu, si nutrimu consciinti'a securu, ca prin acést'a imperiulu Nostru nu s'au slabit, ci si-au recastigatu numai bazea si puterea sea cea vechia.

Condusi de convictiunea acést'a amu restabilitu fatia cu tierile esterne titulu monarchiei Nónstre amesuratu legiloru si factoriloru vitali.

Cu Croati'a si Slavoni'a s'au făcutu pre bazea unei complanári drepte a intereseloru din ambele parti o intrunire de dreptulu statului, carea a renoitu legatura, ce au esistatu intre ambele popóre sorori seculi intregi in tempuri bune si rele. Noi sperâmu tare, ca sinceritatea inlima a legamentului acéstui'a iera v. intruni natiunea unguresca si croata alti seculi intregi in alipirea cátra cas'a Nónstra regia si cátra patri'a comuna.

Unirea Ungariei si Transilvaniei au pasitu in sirulu fapteloru implinite.

Prin urmare integritatea imperiului S. Stefanu au ajunsu la valóre in o astfelu de mesura, precum nu s'au bucuratu tier'a de acést'a mai multu cá de trei seculi.

O garantia pentru integritatea coróniei unguresci si a monarchiei Nónstre e legea cea noua de inarmare.

La organizarea puterei armate a-ti recunoscutu cu incredere si prudintia adenca necesitatea armatei comune si prin acést'a a-ti creatu o putere armata, care va protege desvoltarea monarchiei.

Pentru spriginirea acelei'a e chiamata armarea generala — ea deschide in momente de periculu unu câmpu nou pentru virtutea cea vechia, despre care ne dan foile istoriei unguresci unu testimoni asiá multu stralucitu.

Intârdindu astfelu positionea Ungariei Nónstre inbite si a monarchiei Nónstre, aflâmu intr'acést'a totu odata si garanti'a pácei din afara, a cărei sustinere neconturbata o numerâmu intre datorintiele Nónstre cele mai eminente, ce le avem cá regentu.

D-Vóstre a-ti inaintatu desvoltarea natiunei, creându o lege despre educarea poporului, carea de-si cere sacrificii dela singuratecele interese particulare, totusi pune fundamentu pentru o sistema a culturai poporului, care va fi chiamata a dá unu spriginu tare progresarei spirituale si materiale a tieri.

Egal'a indreptátre, de care s'au bucuratu dejá pâna acum cetátienu de statu a-i diferiteloru natiunitáti atátu in privinti'a politica cátu si cetátienuesca, o a-ti estinsu si asupra usului limbei loro, asecurându prin o lege cerintiele acelea ale loro, care nu stau in contradicere cu conditionila administratiunei publice si ale juridiciei. Sperâmu, ca credinciosii Nostrii, ce nu se tienu de limb'a unguresca voru aflá deplina liniscire in consciinti'a, ca constitutiunea i asecura in asemenea modu fiecáru cetátienu libertatea si desvoltarea limbei sele materne.

Totu principiulu acést'a de egala indreptátre l'ati urmatu, cându a-ti estinsu esercérea drepturiloru constitutionalu si asupra cetátienulor israeliti din tíera, cari pâna atunci nu cunoscuse fara sarcinele, déra nu si beneficiile contitutiunei.

D-Vóstra a-ti luat u la regularea relatiuniloru dintre confessiunile crestinesci de basa principiulu de egala indreptátre, cetátienuesca si religiósa.

D-Vóstra a-ti facutu prin continuarea procedei noue possible o justitia iute si ridicarea creditului, — fára de a asteptá terminarea constitutionalu a reformeloru privitoare la justitia, ce sau pretinsu de unu timpu mai indelungatu.

Prin regularea si ordonarea de stergerea decimei vinului a-ti asecuratu unu ramu alu productiei din patrie desvoltarea libera.

Pre terenulu finantieloru a-ti aflatu prin tactu nimeritu calea adevarata si incuviintiându de o parte tóte acelea mijlóce de bani, care le cerea administratiunea tieri si sustinerea creditului, a-ti supusu de alta parte preliminarile asternute dietei unei esaminári strasnice.

Progresulu Ungariei depre terenulu materialu nu stá pâna acum'a in nici o relatiune cu averile ei naturali; legelatiunea insa au cuprinsu tóta intrég'a insemnatate a progresului materialu.

Ea ordana cladirea liniiloru noue de drumu de feru si incheia cu mai multe staturi esterne conventiuni folositoare.

Tóte dispositiile aceste sau facutu fára de a conturbá economi'a statului, ba inca in unele privintie, precum d. e. la satorirea pretiului sárci, se putura usurá sarcinile poporului.

Diet'a au savarsitu unu opu mare si greu si sucesulu au intaritu in Noi convictiunea, ca bazea, pre care au fostu cu putinti'a a sevarsi in unu timpu asi'a scurtu dispositii asiá salutarie, posede tóte cerintiele deplinei facultáti de viétia, ca bazea acést'a e buna si ca coresponde intereseloru natiunei.

Domni mei magnati si deputati!

Dupa ostenelele din dilele trecute ve veti întórce la focariulu DVóstra casnicu.

Semnele deja visibile de avantarea spirituale si materiale a natiunei ve póte umplé inim'a de bucurie si inca déca se va ivi sucesulu in mesur'a aceea deplina, cu care respatesce provedinti'a divina energ'a si perseveranti'a, atunci posteritatea cu multiamire si va aduce aminte de acei'a, cari au adusu inflorirea patriei.

Si acum primiti regi'a Nóntra multiemire intima si o spuneti acést'a si intregi natiuni, care, dânduve cu tactulu seu politicu traditionalu spriginu, au facutu possible crearea legiloru acelor'a de mare insemnatate, care le-amu sanctionatu prin puterea Nónstra regia.

Atotopotintele sa sustiena in viitoriu acea concordia intima, care nu numai ca au produsu urmări grandiose pre câmpulu politice, ci inca au legatu pre domnitoriu si poporu cu legamentulu amórei si increderei si ne au aratatu de nou, ca numai domnitoriulu uniu poporu fericitu se póte simti ferice.

Prin aceste dechiarâmu diet'a presinta de inchisa.

Necesitatea insociriloru la români.

(Capetu.)

Nu voiu sa mergu mai departe in descrierea acestoru fatalitati, fiesce cine, care a tráitu si a avutu de a face cu poporulu le va cunósce prea bine, ci vreau sa dica numai atât'a, ca pentru de a incungiará periculu, care amenintia poporulu nostru prin cultura superficiala, este neapertu de lipsa, cá inteliginti'a poporului nostru sa grabésca, pâna n'a inceputu inca vermele periciunei a róde la radacin'a arborelui nationalu, a-i asigurá existinti'a pre o basa solida si tare. Tempurile trecute de trista memoria, n'a fostu in stare a sguđu edificiuulu nationalu, pentru ca erá fondatu pre moralitate; si déca acést'a nu se va conservá, a-

tunci nu fortuna, dară ventiletie 'lu voru clarină. Pentru aceea este necesitate, că poporul sa aiba pre lângă preoți apti, școli bune, unde sa se întărească în morabitate și sa se lumineza cu o cultura adevărată și unu rădănu materiale. Pentru ca e lucrul constatatu de esperintia, ca ori-cătu de frumose sa fia puterile intelectuale a unui individ prin urmare și a unui poporu, fără de spriginu și în privintia materiale, elu pôte fi impeditu, pôte fi chiaru ologitu și redusu la neproductivitate, la mörte. Materi'a acést'a insa mai lesne se pôte prin intrunirea puteriloru mai multor'a prin insociri. Asiá nu mai putemu sperá rezultate, cari sa nu ne lasa a cadé în gur'a unui proletariatu despretiabile de ori și cine.

Insa cum vomu putea aduce pre poporulu nostru la o stare materiala mai buna?

Intrebarea acést'a nu este grea de deslegatu și aru merita atentiunea tuturor acelor'a, cari se ocupa mai seriosu cu progresarea poporului. Eu me voiu încercá cu acésta ocaziune a dá numai óresi-cari indigifári dupa care s'aru putea deslegá acésta cestiune momentósa.

Amu disu ca poporul trebuie sa se insotiésca, se formeze între sine reuniuni. Dară ce forma și ce caracteru sa aiba aceste reuniuni?

Sa fia ele reuniuni precum le vedemu pre la orasie infintandu-se: de „consumu“ de „imprumutu“, de „agricultura“ s. alt. séu sa fia reuniuni tienutale (cercuale, comitatense) cari se cuprinda tóte trebuintele poporului în afacerile sele, precum d. e. le-au propnu ministrulu Eötvös? Eu dicu ca reuniunile din cestiune sa nu fia deocamdata nici de unu felu nici de altulu, ci sa fia „reuniuni comunale-nationale“, cari în genes'a loru restrinsa la o comuna se aiba în vedere claru numai cultur'a intelectuale a poporului, și lucrarea pamentului într'unu modu mai rationlu. Și apoi intarindu-se o astfelu de „reuniune comunale“ prin ajungerea scopului, pôte merge și mai departe, pôte, avendu putere materiale sa infintieze reuniuni de impromutu pentru de a dá poporului indemn la speculatiuni comerciale, asemenea reuniuni de consumu, pentru de a-lu asigurá contra siaratanismului jidovescu și a altoru sugatori a-i poporului; pôte cercula de activitate alu reuniuniloru acestor'a sa-lu estinda preste unu tienutu séu cercu întregu pentru de a se uní și combiná astfelu tóte interesele poporului generalisându-se iubirea fratiésca. Insa pâna cându poporul va devení la asiá o putere vitala, trebuie sa-si puna mai înainte unu fundamentu solidu, pre care sa-si póta zidi edificiulu nationalu. Și pentru de a pune unu astfelu de fundamentu, e cu scopu, cá sa se infintieze mai înainte de tóte prin comune în genere luându-se, reuniuni comunale nationale. La aceste sa iee parte toti locutorii unei comune, și prin contributiuni anumite în bucate (fructe) séu în bani pre tempulu racóltei (culesului) sa se infintieze unu fondu, care sa servésca scopului reuniunii. Intrebuintiarea cea mai buna a fondului aru fi, cá o $\frac{1}{3}$ sa se capitalizeze în locuri sgure cu procente legiuite, iera din ceea-laita parte sa se procure jurnale agronomice, cărți școlare pentru baietii seraci, sa se infintieze biblioteca comunale de cuprinsu pedagogicu, economicu și beletristicu, și sa se ajutordie tineri din comuna, cari suntu la școli mai inalte și nu potu avea dela parinti subventiunea cuvenita.

Iera membrii reuniunii adunându-se în adunări generale spre consfatuire pentru ajungerea scopului se formeze și adunări ordinari d. e. Dumneca dupa amédi, în care sa-si comunice ideile, sa cetésca cărți și jurnale și sa li se tiena prelegeri din partea inteligintiei despre crescerea copiiloru, despre economi'a ratiunale, despre industria, comerciu s. alt. și asiá aru avea ocaziune nu numai membrii reuniunii și alti ascultatori a se lumina și intari în morabitate, — ci și inteligintia noastră de prin comune precum suntu preoții, invetiatorii, cantorii și alții multi, cari din caus'a lipsei n'a pututu invetiá decâtu vre-o doue trei clase gmnasiali séu reali, cetindu și invetiandu pre alii aru invetiá și ei, s'aru însufleti în favórea loru a purtá economia ratiunale a întreprinde speculatiuni comerciale și a fi întru tóte de modelu poporului, carele i-aru imitá. (Tóte aceste s'aru pute și de cátra comunele bisericesci, cari suntu deja reuniuni legale. R.)

Iera generatiunea cea noua invetiandu în scópa comunala și intrendu dupa cursulu școlar u cá membri în reuniune, unde iera aru invetiá, aru devení fără indoieála iubitorie de invetiatura, aplicata

la sciintie cu care suntu imprenate cultura și moralitatea. Aru devení iubitori de natiune și patriacái i-aru conósce însemnatarea, aru devení pretinitori de glia stramosiésca de care erá legati parintii lui, nu o aru vnde la straini cu preturi bagatele, ci s'aru stradui sa o marésca și asiá sa o luere, încátu ea cátu de mica fiindu totu sa-i îndestulésca tóte trebuintele.

Astfelu amu radicá poporul, astfelu l'amu scóte din indolentia în care parte a cadutu, l'amu lumina și i-amu îndreptá moravurile și amu pune o basa solida esisintiei sele nationale.

Pentru ajung-rea la acestu frumosu castigu nationalu se cere dela conducatorii poporului dela preoți, invetiatorii și dela tóta inteligintia comunale, cá se la pede passivitatea și indiferentismulu, sa la pede egoismulu și ambitiunea personala sa reconósca ca numai cu vre-o câte-va injuratori politici în unu diariu nu se face fericirea natiunii și se puna mâna la lucru, cá sa nu perdemu prin lassitatea noastră puterea vitala a poporului, care a conservat'o stramosii nostri prin tóte vicissitudinile seculiloru barbare, sa nu perdemu acum în secululu desvoltárei și alu luminaiei prin stagnatiunea în obscurantismu, ci sa o întárimu și înmultimú și asiá vomu putea cu caracteru firmu cu bratiu tare și inaltu, cu cultura și putere morala a ne opune neîndreptátiiloru și fatalitátiiloru unui atacu ce nearu amenintá, fia acéla în ori-ce forma.

N. Prosteanu.

Eveneminte politice.

Dupa închiderea dietei partidele aceleia au începutu a cugetá ca venitoriu. Dejá în órele de despartire se gandira la urmare ce trebuie se o observe, cá sa póta fi reprezentate în dieta fiiórie. De ak' capulu majoritáției din sesiunea respirata dice cátra ai sei ca déca alegerile voru fi totu de un'a rezultatulu unei precugetári mature și înisecatiunei și procederea noastră va fi justificata. Recománda mai departe chiarificarea opiniunii publice în asta directiune. Încheia rugându-se lui Ddiu, cá ceea ce s'a facutu pâna acum sa nu se nimicésca, cáci nimicinduse, aru capatá tier'a o lovitura grea în urm'a cărei totu ce s'a facutu aru dispárea, ca cându nu aru fi fostu nici odata.

„Proclamatuniile romanesci,“ facu și acumu rotund'a prin foile pestane, cari dupa cum a pututu vedé cetitorii din notitia din nr. trecut, scósa din S. Bl., se reducu la o condolentia cu acei căroru li se intenta procesu pentru prononciamentu. În foile din Pest'a și Vien'a vedemu continuându-se o maniera gresita. Ele atitia și irita și nelinicescu și animile celoru mai pacnici. Ele spunu mereu pe trupa romanesci ca sa apropia de frontariile transilvane și adaugu ca secuii din Trei scaune și Ciucu suntu de ajunsu „sa faca ap'a unei încercári de rescóla (?) în asiá numita Dacia centrale.“

Legea nationalitátiiloru și a uniunii precum și alte legi votate suntu sanctionate.

Cris'a orientale ce era se erumpa, se va delaturá. Neintelegere provenit din ajutorarea ce o dá Grecia Creteniloru.

În spania a erumpu revolutiune republicana contra monarchistiloru.

Diet'a Ungariei.

În siediintia (casei de susu) din 2 Decembre e la ordinea dilei continuarea desbateri speciale asupra lezei pentru se la popularia, carea dupa putiene de-cussiumi se primesce fără modificatiune pâna la § 57.

Siediintia (casei de josu) din 2 Decembre. Proiectele despre regularea relatiuniloru interconfessiunale dintre confessiunile catolice, despre procesele divortiale la casatoriile amestecate, despre inarticularea episcopieloru gr. cat. din Alb'a Julia și Gherla și despre drumulu de feru din Transilvania se cetescu și se primescu a treia óra.

Se cetesce referad'a sectionei juridice despre proiectulu de lege despre control'a datorieloru încenarite. Sectionea a VII. da în privintia acést'a unu votu separat. Insa la desbateru speciala se primescu singuratici §§-fi din proiectu neschimbatu.

Urméza la pertractare proiectulu de lege despre pensiunile comune.

În desbateru speciala face Col Tissa a propunerea ca sa remána afara §. 2. (despre pensi-

unile oficialiloru ce nu se tienu de ramii administratiunii comune)

Se inciuge o des-batere infocata asupra cestiunei acestea, a cărei rezultatulu e ca, facendu-se votare nominala, 104 veturi suntu pentru, eara 105 voturi contra primirei §-lui. Absenti au fostu 141 deputati.

În fine se cetesce raportulu comisiunii de inarmare despre modificatiunile proiectulu de inarmare. și se primescu singuraticile modificatiuni fără discussiune.

În siediintia (casei de susu) din 3 Decembre se alegu la propunerea presedinte ui unui dintre membrii croati de membri pentru diferitele comisiuni. Dupa aceea se primescu proiect-le de lege despre espropriatiune și despre concessiune drumului de feru în lini'a cátra resaritu (din Transilvania), mai încolo se primesce legea despre ridicarea episcopiei rom din Alb'a-Iulia la dignitate de metropolia și despre imatricularea episcopiei gr. cat. din Lugosiu, și în fine legea despre procesele divortiale la casatori amestecate inca se primesce fără modificare.

Siediintia (casei de josu) din 3 Decembre. Iuliu Schwarz propune, cá sa se înarce-neze ministrulu de culte, sa asténa dietei vitóre unu proiectu de lege despre reorganizarea universitáției. (Propunerea se dá la tipariu).

Urméza referad'a comisiunii finantiale și pentru drumulu de feru.

Se primesce dupa atreia cetire legea despre datorita inca neolarita și despre inarmare.

Cu acestea se intrerupe siediint'a și se continua în siediint'a de séra la 5 óre. Ací se cetesce noutulu casei de susu despre legea de espropriatiunii, precum și referad'a comisiunii finantiale despre proiectulu de lege provisoriu la spesele pentru drumulu de feru. În fine se primesce fără discussiune conventiunea postale încheiându cu Helvetia.

În siediintia (casei de susu) din 4 Decembre e la ordinea dilei proiectulu de lege despre egala îndreptáre a nationalitátiiloru. Cei mai multi vorbira pentru proiectu, între acésti'a și episcopulu Silagyi, carele dice între altele, ca elu vorbesce cá episcopulu alu románderu, cari facu 3 milioane din poporatiune și saluta cu bucurie proiectulu din cestiune, cáci prin elu s'aru multiami dorintiele poporului.

Proiectulu amin'itu se primesce atátu în desbateru generale cátu și speciale neschimbatu. În fine se aduce unele legi din casa de josu, dintre care unele se aviséza la comisiunile respective.

Siediintia (casei de josu) din 4 Decembre. Se cetesce noutulu casei de susu despre mai multe proiecte de lege. Dupa incurgerea unoru propuneri și a unei petitiuni se cetesce raportulu comisiunii centrale despre proiectulu de lege provisoriu la cerculu de activitate alu judecatoriile militarei.

Siediintia (de seara a casei de josu) din 4 Decembre. Dupa unele interpelatiuni se primesce proiectulu de lege despre doue linii de drumulu de feru.

Apelu

Cátra onoratulu publicu românulu!

Adunarea generala a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romána și cultur'a poporului român prin conclusulu séu din 26/4. A gustu 1868 a comandatu — precum sa vede din nr. 22 alu foiei „Transilvania“ — Comitétulu subscriberu, deschilnuta ingrigire și de aici înainte pentru desvoltarea, înaintarea și latirea foiei „Transilvania“.

O placuta insarcinare e acést'a, cărei'a a coresponde și de aci încolo din tóte puterile sele, cu atáta este mai gúta acestu comitétu, cu cátu a fostu și este elu, mai patrunsu de imperativ'a necesitate nu numai a esistentiei, dar' mai cu séma a prosperarei foiei mentionate, și cu cátu mai firma e sperantia lui, ca din fóira acést'a voru resultá adeverate folóse pentru publiculu românulu.

Cu cugetulu la aceste din urma a decisu deci comitétulu în Siediintia sea din 3 Novembre c. n. 1868 o îmbunatatire formalá și materiala esterióra a foiei numite, dispunendu, în urm'a unui raportu alu Secretariulu primariu cá Redactoriu, cá fóia acést'a sa se publice dela 1 Ianuaru 1869. în formatu 4tu pre chartia de calitate mai buna.

Cându cugeta înse comitetulu acest'a la im-
plenirea însărcinării primite, nu-si pôte oprime de-
plin'a sea convingere, ca fôia Asociației „Transil-
venia“ numai atunci se va desvôltă, va înainte
și se va latî intru adeveru și corespundieriu a-
sceptărilor, cându va fi spriginita pre întrecute de
câtra fii națiunii române, atât materialmente câtu
și spiritualmente.

Nu are deci comitetulu Asociației transilvane
cuvinte destule de caldure prin care rôga pre in-
tregu onoratulu publicu român: sa binevoie ca a
veni intr'ajutoriu foiei desu-nomite prin prenume-
rarea și conlucrarea la ea, fiindu de convingerea,
ca numai in urm'a unei îmbrățiosieri caldure în
respectulu atât materialu câtu și spiritualu — va
pôte sa existe și sa propasieze spre binele natio-
nalu român fôia acest'a.

Fôia asociației „Transilvenia“ va estî și dela 1
Ianuaru 1869. încolo totu sub condițiunile de pân'-
acum.

Elaboratele au a se adresă de-adreptulu câ-
tra Redacțiune în Brasiovu, ier' prenumerațiunile
au a se tramite la comitetulu asociației române
în Sabiu.

Din ședința Comitetului Asociației transil-
vane române ținuta la Sabiu în 8. Decembre c.
n. 1868.

I. Hanni'a
v-pres.

I. V. Rusu,
Secret. II.

Cuventarea deputat. Alesandru Mocioni
în ședința din 28 nov. a dietei ung. desbaterea
cauzei de naționalitate.

Onorata Casa! De asta data nu voiu sa usta-
nescu atențiunea On. Casa prin o lunga cuventare
că și de unadi. Neci a-siu fi luat cuventulu,
deca nu credeamu de lipsa a da câteva responsuri
scurte la observațiunile ce le amu auditu. Mai multi
dd. dep tati și oratori escelinti, de și nu-mi fecera
imputatiune, totusi mi pomenira ca în discursulu
meu de unadi am fostu doctrinaru: și iera-si cum-
ca doctrinarismulu pôte sa fie la locul seu ai-
rea, dar nu în legatatiune, unde cestiunile practice
trebuescu deslegate în modu practic.

Nu știu în câtu amu fostu doctrinaru, neci
vreu sa disputu despre acest'a, dar asié credu cum-
ca la tota întemplantarea interesele poporulu și ale
tierii capeta atunci satisfacere mai multa deca prin
lege vomu stabili egalitatea de dreptu, fie chiar
pre bas'a doctrinarismulu, — de câtu atunci deca
nemiciu acest'a egalitate de dreptu, precumu o fece
acést'a proiectulu comisiunii centrale, de și din
alta cauza, iera nu deflu din causa d'a încungiu-
ra doctrinarismulu, l'e chiar la aparinti.

Pré onor. ablegatu Giorgiu Bartal a privitu
cestiuna din punctulu politice mai nalte și a disu
cumca deslegarea acestei cestiuni astadi nu mai e-
ste o cauza eschisivu patriotica (interna), — și
cumca susținerrea păcii universale, celei atât de
amenintate, pretinde consolidarea imperatiiei austro-
unguresci.

Eu n'amu facutu conșcintiia cu politic'a mai
nalta, și de aceea amu creditu pururea cumca nu-
mai unca politica e buna, adeca: politic'a dreptu-
lu. De altmintre, atât'a potu spune și în politic'a
nalta, cumca de și dorescu susținerrea păcii uni-
versali, pacea lumii, totusi asié potu crede ca impe-
riulu austro-unguresu — ori câtu ar fi de con-
solidatu — se fie în stare a susține pacea uni-
versala, pre carea o potu turbura atât alte poteri,
unele și mai tari.

Dar în deslegarea acestei cestiuni nu este
problem'a noastră d'a asecura pacea universală, ci
avendu noi o problema, acest'a nesmintitu e: d'a u-
ni tôte poterile la cventu litatei unei batalii uni-
versale, că asié în contig'are toti sa fimu gata
a privi cu curagiu în fat'a periculu, ce nu se pôte
fara egalitate în drepturi; și tocma asta egalitate
lipsesce din proiectulu comisiunii centrale. (Apro-
bări.)

De mi se ierta sa spunu impresiunea ce a
facut'o a supra-mi întregulu decursu alu discussi-
unei, apoi voiu marturisi cumca adeverat'a obic-
tivate, ce nu s'a perdutu din vedere neci de una
parte neci de alta, mi-a fostu spre multamire nu
mica, (Mscări S'a dimu!) dar c' atât'a mai putienu
n'au potutu sa faca a supra-mi impresiune buna
acele cuvinte finali de ieri ale unui deputatu, care
intr'atatu s'a departatu de obiectivitate, în câtu ata-
ca de a dreptulu regulele de buna cuviintia. (S'au-
dimu!)

Nu vreu sa-lu numescu pre acelu ablegatu.
(S'audimu!) Nu m'a surprinsu, căci acum nu pen-
tru prima ora s'a portatu densulu astfelu. Sa pôte
ca cerculu seu socialu primisce cu placere asemene
portare. Numai de un'a mi pare reu, și acést'a
intru interesulu lui, adeca cumca pentru momentu
a uitatu, ca nu e în cerculu seu socialu, ci în parla-
mentu. (Cine a fostu?) Stefanides.

D. ministru alu invetiamentulu, ținendu de
unadi o cuventare — dupa datina-i elocinte și emi-
ninte, a disu între altele cumca la deslegarea a-
cestei cestiuni, nu trebe sa acceptamu modulu de
privire alu singuracelor naționalități, ci pre alu
tieri: căci aceste interese suntu identice la tôte
națiunile. — Porcedendu tocma de aci, d. mini-
stru trebui sa primisce prin consecintiia votulu mi-
norității: căci deca interesele suntu identice, apoi
din asta identitate se nasce și identitatea scutulu
legalu, adeca egalitatea, carea în proiectulu comis-
siunii centrale nu se pôte gasi. Deca nu m'a su-
prinsu a audî de la d. ministru o argumentatiune
emininte și logica, apoi nu m'amu asceptatu la a-
cele cuvinte de la dsa, prin cari dice ca „suntu
multi în credința cumca cestiunea de naționalitate
s'a nascutu prin ambițiunea unoru singurateci seu
prin nisuintie mai dejositorie.“

În adeveru, d. ministru adause cumca dsa nu
crede acest'a. Eu nu vreu sa întorc acésta sen-
tintiă, căci a-siu cadé tocma în pacatulu în care a
cadiutu d. ministru, nesmintitu ca fara voi'a sa.

A disu ministru invetiamentulu cumca a-
rondarea e medilocu; scopu este domnierea.

Dar merse mai departe dicendu ca și domni-
rea e numai dedilocu; scopu, în fine, e multiami-
rea naționalităților, și cu asta ocasiune ni spuse
ca nu vreu sa esamene deca și în câtu proiectulu
minorității ar pôte multiami pre cele lalte natio-
nalityti: pre un'a de securu n'o multiamisce, și a-
cést'a e națiunea nemțiesca, carea defelu nu pôte fi
multiamita pre bas'a proiectulu minorității.

Nu mai pre scurtu voiu sa spunu diferința ce
existe pentru nemti între proiectulu majorității și
cel'a alu minorității.

În virtutea proiectulu minorității, nemții —
precum odata a observatu și d. ministru — nu
multu voru dobendi prin arondare. E securu însa
ca cele 16 orasie sepusiane voru fi nemțiesci, și
suntu în țera mai multe alte orasie nemțiesci, că-
ror'a proiectulu minorității le da limb'a propria în
afacerile lor interne și în corespondințele externe.
Acést'a nemții nu voru puté avé nici odata pre
bas'a proiectulu majorității: căci intr'acést'a lim-
b'a magiara este eschisivu pentru afacerile tuturor
municipielor.

Dupa proiectulu minorității, nemțiesca pôte
avé rola de limb'a a două în comitate, — asis-
dere în fia-care comitatu, unde suntu nemti, pre
terenulu justitiu va avé dreptu egal cu cele lalte
naționalități. Dupa proiectulu majorității, nemțiesca
este eschisa de pre terenulu justitiu tocma că
și cele lalte limbi, afara de magiara, ceea ce au
și demonstratu dd. deputati antevorbitori.

Dupa proiectulu minorității, națiunea nemțiesca
pôte sa foloscesca limb'a sea propria nu numai
în adunările comunale și municipale, ci și aici în
dieta. Cumca proiectulu majorității o eschide dela
acesu dreptu, — e de prisosu sa demonstru.

Minoritatea de limbi nemțiesci la universitate
drepturile ce le au și cele lalte, de-si nu tocma
acele drepturi ce se dau limbei magiare chiaru în
proiectulu minorității. Majoritatea vreu numai o ca-
tedra pentru literatur'a nemțiesca.

Nu potu ști ca proiectulu minorității multia-
mesce ore pre nemti? d'ra deca aru trebî sa a-
lêga între aceste două proiecte, apoi credu cumca
alegerea nu le-ar fi anevora.

A mai disu d. ministru un'a, și intr'acést'a a
mersu cu doctrinarismulu d'ra mai departe decâtu
mine, a disu ca „deca în proiectu amu prochiama
principulu arondării, avendu acést'a o influința
esordnaria asupra administratiunii din țera in-
trêga: n'amu puté sa-lu otarimu numai că per tan-
gentem; ci mai întâu aru trebî sa satisfacemu
unoru condițiuni premergătoare, și mai înainte de
tôte sa stabilimu unele criterie active ale natio-
nalityti, pentru ca asié putemu apoi constată cumca
în care comitatu care naționalitate e în precumpe-
nire. D'ra d-sea nu s'a opritu aci, plecâ mai de-
parte, afirmandu ca ne trebe o asia numita „Jur-
isdicțiuni-Norm“ pentru a ști ca în care casu,
care judetiu e competentu, apoi o procedura sepa-

rata pentru a ști decurgerea procesulu, încheierea
lui, a căruia fine este cumca judecatoriulu va sa
condemne pre respectivulu individuu a fi serbu, ro-
mân, seu némtiu.“

Marturisescu ca la subscrierea proiectulu mi-
norității, nu mi-amu adusu aminte de aceste greu-
tăți: d'ra, presupunendu esistiința tuturor acës-
toru greutăți (căci e lucru conscientiosu a otari
cumca în care comitatu care naționalitate este în
preponderanță, și prin urmare pre bas'a majorita-
tei a pronunțâ limb'a domniția) totusi credu ca
acelu principu aru trebî sa-lu aplicamu cu con-
șcintiia nu duplicata ci însiesita mai înainte de a
pronunțâ cumca limb'a magiara este cea oficiala
în țera. (Iaritate în drépt'a. Întrerumperi: Asia
e!) Căci, On. Casa! deca pre bas'a datelor sta-
tistice nu se pôte otari carea este limb'a majorita-
tei din cutare comitatu; apoi cu atât'a mai putienu
se pôte face acést'a pentru țera intrêga, — și a-
nume intru interesulu minorității contra majorității.

(Va urmâ.)

Principatele române unite.

În ședința camerei dela 28 Noevrie a. c.
cu ocasiunea discussiunii responsulu cuventulu de
tronu deput. și presied. camerei Ioanu Bra-
tiana, fostu ministru, da unu somariu despre
condițiunea sea politica câtu a fostu ministru. Noi
cari amu reproducu din cartea rosia pasage privi-
torie la Romania reproducemu dupa „Romunulu“
acum din cuventarea dlui Bratianu celu putienu
cele ce se referescu la afacerile cari le amu fostu
estrasu din cartea rosia.

Dlu Bratianu vorbindu mai întâu despre ad-
ministratiune, justitiu, drumuri etc. venindu la co-
liti'a estera dice:

„Acum amu sa respundu unei alte ilustratiuni,
unei eminente, de o alta importantia, fiindu ca
chiaru pozițiunea ei i-o da; amu sa respundu dlui de
Beust, care s'a facutu organulu tuturor plângerii-
loru, tuturor imputărilor ce s'a creditu de civi-
litate a se face în strainatate în contr'a noastră.
D'ra mai întâu voiu responde înca cuvintelor dlui
Apostolenu care a disu ca ne-amu datu demissiu-
nea pentru ca amu avutu conșcinti'a ca ducemu
țera la prapastia, etc. Amu disu ca amu facutu
multe gresieți, și deca întemplantarea me va obligâ
vre-odata a mai veni la putere, pôte ca nu le voiu
mai face totu pre acelea, — speru acést'a pentru
mea mea inteligința, — d'ra suntu incredințiatu
ca iera voiu face gresiele. Pôte ca m'amu cobo-
ritu dela putere, fiindu ca e bine că unu omu sa
se pôte reintorče asupra tuturor faptelor sele și
sa le pôte studiâ și cantări că sa șcia cum tre-
buie sa mă ga înainte, silindu-se a evita gresielele
ce a comis de jâ. Este credu de trebuința că
un omu sa nu stea prea multu susu, fiindu
ca înaltimea și greutatea i-lu potu ameli, și apoi
credu ca și deca nu a-siu fi fostu destulu de con-
șcintiosu, totu erau de ajunsu patamile, atacurile
cele inverșionate cari s'au facutu administratiunii
mele, pentru a o paralisâ și a o sili să-si dea lo-
culu altuia: puteti vedé cu câta inverșionare s'aru
fi repetitu acele atacuri, deca chiaru dupa estrea
noastră dela putere ele totu se mai repeta și astadi,
incâtu, în locu de a ne ocupâ sa mergemu înainte,
stâmu în locu numai că sa audimu cum se ataca
administratiunea trecuta.

„D'ra, s'a disu ca este influința consilieror
care a silitu pre ministeriu sa se retraga dela pu-
tere. Eu amu disu în particulariu, în adunările in-
time, și o repetu astadi la tribuna camerei ca chiaru
aceia cari nu ne cunosc, scindu numai pozițiunea
noastră de guvernulu alu României, de ministrii man-
datari ai națiunii române nu trebu au sa cređa ca
amu fi fostu capabili sa facemu, nu o lasitate in-
dividuală, d'ra o lasitate națională. Nu, nu e in-
fluința consilieror care ne-a silitu sa ne retra-
gemu; situațiunea E ropei și situațiunea ce ni s'a
facutu la noi în țera ne-a îndemnatu sa credemu
ca este prudente sa ne tragemu dela putere, spre
a lasâ locul unoru ômeni cari au totu atât'a ani-
ma de români că și noi și cari au esperința și au
datu dovedi de talente mai multa decâtu noi.

„Mai întâu d'ra, ômeni cari sieldu multa vre-
me la putere slabescu, fiindu ca lumea nu vede
decâtu numai reulu: trebeie numai geniuri mari,
și ômeni cu talente fôrte superiôre că sa pôte sa
se țina multa vreme la putere fara că lumea sa
nu se ostenesca de densii. Noi nu suntemu și nici
ne credeamu de tali'a aceea, simțiamu ca lumea

începuse să se ostenească, și eră mai bine să ne retragem până când lumea nu eră cu totul ostentă.

„Dara este și alta considerație. Oare este bine să consilierii tronului să fie totu-deună totu aceiași? Este bine să numai o nuanță, chiar care aru reprezentă marea majoritate din țară, să dea consilierii tronului? Nu, este bine să se dea ocaziune și celorlalte nuanțe să se apropie de tronul că tronul să-i veda, să-i apretuiescă, să-i stime; și ei să se obișnuiescă a-lu iubi, și a-lu adoră mai mult decât poțe să facă cine-va cându vede pre suveranu de departe.

„Dara, dloru, în situațiunea de fatia eră o rațiune de statu și mai mare, și mai urgiate. Din toate părțile se radica glasuri, și glesuri puternice cari au o influență mare, nu numai asupr'a unui statu de a două ordine că alu nostru, care e nascut de ieri, dară chiaru și asupr'a imperatorilor celorlalte puternici. Ei bine, cându se radica o opinie care este defavorabilă unui guvern, este de datori'a lui să se retraga, și să iese pentru să via alții să dovedesca lumii că ceea ce s'a dîsu nu este adevărat, și că ceea ce exprima acelu guvern nu eră o opinie impusa națiunii, ca acelu guvern nu eră alu unei parți, ci în acțiunea sa cea mare, eră expresiunea națiunii întregi. (aplause). Dloru fi-ti incredințiatu că omenii de valorea acelor'a cari sunt astăzi la putere, omenii cari prin trecutulu lor au pututu să inspire increderea, fiindu că au fostu multa vreme la putere, au să vie și să dovedesca Europei că ceea ce s'a dîsu ca noi suntemu instrumentulu altei puteri și altora interese decât ale națiunii noastre n'au fostu adevăratu. Suntu incredințiatu că acei cari au venitu la putere după noi, au să desmintă totu ce a fostu calumniosu, și să dovedesca lumii că națiunea română voiesce, iera nu face voiața cutărui omu său cutărei parți. (aplause).

„Dloru, ce ne acusa pre noi cartea roșă? Acest'a carte este de 110 pagini și 30 suntu destinate numai României. Dloru, intoleranț'a religioasă este partea întâi'a. Ei dloru, va respunde ministerulu de astăzi în acest'a cîm amu răspunsu și noi: nu este intoleranț'a religioasă, ci este, o gena, o inconveniență socială și potu dice națională. (aplause).

„În Români'a nu se crede că s'au pututu realiză în asiă tempu scurtu toate condițiunile de putere, că să nu mai fie amenințata naționalitatea, și de aceea s'a pusu chiaru în constituțiune ca nu se potu aduce în Români'a colonii straine, și acest'a s'a facutu nu din ura contra strainilor, vorbescu despre adevăratulu sentimentu național, precum nici din intoleranț'a contra israelitilor, ci a făcutu o parte a țerei ingrigită că să nu fie țier'a inabusita de colonii straine. Eata ce amu spusu, și eata ce au să spuna și succesorii nostri. Și atunci Europ'a nu va mai putea să dica că suntu cuvinte ale unora omeni care voiescu să exploateze proprietatea, fiindu că onor. dlu D. Ghic'a și onor. dlu Cogălniceanu n'au trebuință de acest'a; pozițiunea lor este asigurată demultu în societatea română; n'au trebuință de mijlocele cele miserabile, de cari presupuneau strainii că amu avutu noi trebuință pentru că să exploatămu credinț'a populară, pentru a ne țiené la putere, și a destepă în trens'a sentimente cari n'au fostu, nu suntu și nu voru fi ale Românilor. (aplause prelungite).

„D-loru, îmi va dice cineva că suntu imprudinte că să răspundă la cartea roșă; că potu suntu presumpțiosu, d'aceea viu se-mi redicu unu pedestalu în cătu se me potu sui la înalțimea D-lui de Beust că se-i răspundă. Nu, D-loru, că este o necesitate nascută în mine din o mare grijă, vedindu pre Siefulu cabinetulu

(Va urmă.)

Varietăți.

** Il. Sea Dlu Episcopu gr. cat. alu Gherlei, Ioann Vancea ne spune „Gaz. Transilvaniei“, e denumitu Archiepiscopu și Metropolitu pentru Archieces'a Alb'a-Jul'a (a Blasiului).

** Diariulu „Federationea“ i se intentasera în ver'a trecută procesu de presa pentru articulu în cestiunea uniunii Transilvaniei cu Ungari'a. După cele ce cetim în acelu diariu, vedemu că jurii au absolvit diariulu respective pre redactorele lui de învințirea ce i-o facuse procurorulu de statu.

** În septamanile trecute ne anunță „Gazeta Trans“ destituțiunea redactorului densei Iacobu Muresianu din postul de Directore la gimnaziulu rom. catolicu din Brasiou. Caus'a se dice în decretulu respectiv, ca e procesulu pronunțamentulu. Fiindu că țier'a noastră se afla încă sub legile austriace, nu potu fi vorba de beneficiile juriului cum se întempla cu „Federationea“. După cele ce cetim din însăși Gazeta, se aru vedé că procesulu a esitu la instanț'a prima în defavorea respectivului redactor, pentru că spune însusi că au luat recursu.

** Diariu noue au aperutu în tempulu din urma în Români'a, și adica în Craiova „Standardulu liberu“ foia, pre cătu o putemu apretui liberale moderată și bine acrisă; în Iași, „România“ asemenea liberale moderată cu deosebirea de cea dintâi ca e mai precisă în aderinț'a sa către guvern; în fine la București „Le Buletin international“ editiune orientală (în limb'a franceză; alte editiuni mai are în Parisu că diariu cotidianu, apoi în Dresd'a, Brussel'a, Florenț'a, Nimes că foia septemnară). Salutăm acestu acrescimentu în literatur'a diaristică; și în ceea ce privește diariile române amu dorim că să putemu dice de toate ca suntu numai naționali române și să nu mai fie deosebire între guvernamentale și opoziționale etc., pentru că unei națiuni june său unui statu june opozițiunile pre multe nu-i suntu folositoare. Atențiunea noastră ne e pre atrasă către afacerile noastre, că să putemu intră în discuțiuni mai afunde încatu se atinge de afacerile de dincolo. Dîcemu dară că noi certe ce ni le înfalțisim unele foi de acolo le aflăm numai calificate de a sterni ingrigire.

** Industria nouă de hârthia. Calorii ce au umblat prin Chin'a și Iapanu sponu ca poporele din aceste două țeri acum demultu pregatescu din hârthia lucruri, cari la noi nu se facu decâtu său din lemnu său din metalu. Productele aceste se facu din o hormosela de hârthia de Manilla versându-se în forme de aramă și devenindu tari după ce se usca. Producte de felulu acest'a au începutu a se face acum și în Americ'a și parte și în Europ'a. În New-York d. e. se facu din materi'a mai susu disa palerii și alte feluri de acopereminte de capu, prin cari nu strabate apă de locu. Aceste suntu foarte estine și foarte usiore. Se mai facu și lantri, cari se potu întrebunția cu usiurătate, nu intra apă în trensele și suntu foarte usiore (la 30 policari lungime și largime de 12 policari vine greutate de 22 pundi).

Mai departe se fabrică din hârthia manilla vase diferite pentru întrebunțierea în case și la economi'a, încatu nu petrunde în trensele nici unu felu de fluiditate nici chiară acrimile cele mai aspre. Din aceeași materi'a se facu în tempulu celu mai nou gulere, care suntu asiă de insielătoare încatu abia se potu cunoște din cele de pândia, comesiete (chemisette) și cravate. Industria în progresulu ei se bate precum se vede totu într'acolo încatu să între sdrențiele în saloanele cele mari. Precum s'a veritu în forma de bani sdrențiele în buzunarele omenilor, asiă vomu ajunge de omenii voru fi îmbracați în sdrenție și încatu nimica nu va mai fi lucru originale pre ei.

** Se vinde putere. În Parisu s'au făcutu mai multe proiecte din partea unora industriasi. Ei voru să întocmesca nisce masini pentru că să produca putere mecanică, carea să o vendă cum se vinde în Angli'a puterea vaporulu la meserisii cei ce lucra mai cu putienu, asiă încatu fabricantele carele lucra mai cu putienu are să si procure numai uneltele nu însă și puterea miscătoare a uneltelor lui. Puterea acest'a se conduce prin țievi suterane până în oficiu unde are să se întrebunția. Puterea mecanică e aeru comprimat (indusatu laolalta), carea unde se întrebunțieza, pasiesce din țievea pre care vine în o rōta pre carea o pune în miscare. Puterea se vinde cu cubimetruulu în pretiu de 6 xr. v. a. Socotel'a facută arată că pentru putere de unu calu se cere 24 xr. v. a. de ora.

Publicare de concursu.

Pentru înlocuirea unui postu vacantu de invetiatoriu greco-orientalu în Dognacska se publica urmatoriulu concursu.

Competitorii la acestu postu pentru care s'a lacuitu o lefa de 126 fl. v. austr. pe anu, pentru

cheltuiela de lemne de arsu 6 fl. 30 și pentru invetiatur'a de Duminec'a 16 fl. 80 și case de ședere în natura, suntu datori, până în 6 septamăni din diu'a publicării acestui'a concursu, a predă Onorabilei Diecese greco-orientale din Caransebesiu, o petitiu scrisă de propri'a mână, conțiendu vers'a, starea, (meseria), moralitatea și capacitatea cerută la specialitatea invetiatoriuului.

Vien'a în 5. Decembre 1868.

Directia generală a K. I. priv. austri'a societă de Păi ferate.

18—3

Concursu.

Pentru ocuparea stațiunii de invetiatoriu la Vam'a-Buzeului cu salariu de 160 fl. v. a. și cuartiru naturalu, se deschide concursu. Doritorii de a ocupă această stațiune, voru adresă concursule lor la subscribul până la 6 Decembre a. c. cu documentele: ca suntu de religiunea gr. or., ca au absolvit cursulu pedagogicu, ori clericalu, în institutul archidiecesanu său celu putienu 4 clase gimnaziali, și ca cunoște limb'a magiara, fiindu că are să suplinescă și pre notariatulu comunei.

Brasiou în 22 Novembre 1868.

Inspectoratul districtualu scolaru gr. gr. alu Hidvegului.

Ioann Petricu,
Protopopu.

22—2

Publicatiune.

Dreptulu de crismaritu în Saliste pre tempulu din 1 Ianuariu 1869 până în 31 Decembre 1871 se va esarendă prin licitatiune publică Dumineca în 13 Decembre 1868 la 11 ore înainte de amedi în cancelari'a oficiulu comunalu Saliste. —

Condițiunile de licitatiune se voru ceti înainte de începerea licitatiunii și se potu și până atunci vedea la Inspectoratul Salistei în Sabiu și la subsemnatulu oficiu comunale în orele de cancelaris. —

Oferte închise (sigilate) nu se primescu.

Saliste, în 30 Novembre 1868.

Oficiulu comunale.

22—2

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invatiatorescu din următoarele comune se deschide concursu până în patru Septamăni după întei'a publicare esita în această foie.

- Berzava cu salariu de 157. fl. 50. cr.-6. sinici de grâu, 6. de cucuruza. 30. Centinari de fenu, 12. orgii lemne de focu.
- Ilteu, cu salariu de 120. fl. 9. sinici de grâu 9. de cucuruza, 2. mesuri de madiare, 30. centinari de fenu, 12. orgii lemne de focu.
- Monorostia, cu salariu de 100 fl. 5. sinici de grâu, 5. de cucuruza 2. mesuri de madiare, 100. porțiune de fenu, 12. orgii lemne de focu.

Doritori de a ocupă aceste posturi, voru transmite concursule sele instruate cu documintele prescrise și adresate către Venerabilulu Consistoriu greco-orient Aradanu, la subscribul.

Semnatu în Totvaradia, în 25. Noiembrie 1868.

Iosifu B e l e s i u

Protopr. și Insp. distr.
de Școle.

Nr. 25—1

Edictu

Dumitru Vasile Maciucă din Brasiou, carele de 4. ani și 6. luni de dile a parasitu cu necredinț'a pre legiu'i'a sea socia Paraschiv'a nascută Nicolae Urzica totu din Brasiou, pribegesce 'n lume fără de a se scî loculu unde sa afla; este prin acest'a citatu, că'n terminu de șiese luni de dile din diu'a de astăzi să se presentedie 'naintea subscribului, la scaunulu protopopescu respectiv, spre a răspunde la înviniriile ce ise facu din partea prementionatei lui socii, căci la diu contra și în absenț'a densului se va decide — pre bas'a S. S. Canone ale Bisericei nostre ortodoxe — procesulu divortiale incaminatu asupr'ai.

Brasiou 26 Novembre 1868.

Iosifu B a r a o u

Protopopulu Tractulu I. alu Brasiouului.

Burs'a de Vienn'a.

Din 3/15 Decembre 1868.

Metalicele 5%	59 50	Aet. de creditu	142 50
Împrumt. nat. 5%	64 75	Argentulu	118 50
Actiile de banca	667	Galbinulu	5 69